

 UNDER KASTANIEN GRUNDTVIGSSKOLEN-
NYKØBING SJÆLLAND

juni 88

sket er sket:

1988:

- 05.04. : Cyklistprøve 6. klasse
- 06.06. : 5.-6. kl. så "Når mal'hanen galer"
- 11.04. : Nævnsmøde
- 11.04.-13.04. : 6b havde en god tur til Hässleholm
- 13.04. : Nævnet og klasserådene mødtes
- 02.05.-06.05. : Skriftlige prøve for 9.-10. klasse
- 10.05. Åbent-hus for nye børnehaveklasser
- 17.05. : Politikredstræf for 6.kl. cyklister
- 17.05.-20.05. : 4a på lejrskole på Lolland
- 23.05.-14.06. : Mundtlige prøver
- 01.06.-14.06. : 3.kl. havde miljø-emne
- 06.06.-07-06 : "Lille Aula" overnatter i Strandhusene - naturemne
- 08.06.-10.06. : 8b i erhvervspraktik
- 13.06.-15.06. : 8a i erhvervspraktik
- 16.06. : Afslutning for elever, der forlader skolen
- 17.06. : SOMMERFERIE

DET N Y E SKOLEÅR BEGYNDER

MANDAG d. 8.august 1988 kl. 10.00

Hvad skal vi give børnene med i kufferten?

Dansk Friskoleforening indbød alle landets friskolefolk til et to-dages-møde en fredag-lørdag i april på Ringe Fri- og Efterskole på Fyn.

Ikke stavning, regning o.s.v., men...

Første foredragsholder var direktør for Håndværksrådet, advokat Laue Traberg Smidt. Han sagde bl.a.:

— Dansk erhvervsliv er karakteriseret ved mange små virksomheder, med en stor udskiftningshyppighed. 90% af disse virksomheders ledere har haft problemer i skolen. Det er ikke duksedrengene, der bliver aktive i erhvervslivet. Skolen er for stiv, lægger for stor vægt på elementære færdigheder som stavning, regning o.s.v., ting som med den teknologiske udvikling bliver af mindre og mindre betydning. Konkret viden og formelle færdigheder er uvæsentlige i erhvervslivet — det, det gælder om, er omstillingsevne, kreativitet, initiativ, udsyn, selvstændighed, gåpåmod.

— I er for bange for at eksperimentere i skolen. Spær ikke børnene inde i faste rammer og rutine. Slip børnene løs, lad dem eksperimentere, se sig om i tilværelsen og i verden. Lær dem at tale og forstå verdenssprogene — grammatikken og det skriftlige er sekundære ting, som maskinerne vil kunne tage sig af.

— Det kan ikke nytte noget at tro, at man kan styre sine børn ind i fremtiden ved at kigge i bakspejlene. I skal ikke fastholde dem i en fortidig kultur, som ikke bliver deres. Lyt til børnene — de ved godt selv, hvad der tjener dem bedst.

— I lærere må turde tage kampen op mod forældre, der har forældede ambitioner om påfyldning af kundskaber og indøvning af formelle færdigheder. Børnene vil takke jer for det senere.

Noget at gro af

Den anden foredragsholder var gårdejer, kvægavlforeningsformand, mejeridirektør Holger Moritz Hansen. Han fortalte om oplevelser fra sit liv, oplevelser med møder med mennesker, natur, digtning, om oplevelser i skolens og højskolens undervisning, og hærkning gennem hårdt og »meningsløst« arbej-
de, hvad enten det var med grammatik eller komøg.

Hans bud på skolens opgave var nærmest det modsatte af den første foredragsholders: — Den vigtigste egenskab er mod. Og til at bruge det kræves drømme og håb. Og drømme og håb skal have noget at gro af. Sjælen skal have næring, gennem oplevelser og prøvelser. Og sandt fremskridt, såvel for den enkelte som for samfundet, nås ikke uden moral, uden tro på, at det er den rigtige vej, man går.

Foredragsfrihed og åbenhed

Den tredje foredragsholder var Dominique Bouchet, Odense Universitet. Han sagde i sit let cause-
rende foredrag bl.a.:

— De gamle samfunds- og samlivsformer er for-
andret, og at leve efter de gamle normer vil være at
forråde børnene. Vi skal heller ikke lade eksperterne
fortælle os, hvordan fremtiden bliver. Vi skal selv
skabe den. Vi kan ikke give faste værdinormer vide-
re til vore børn — vi må i stedet forsøge sammen at
finde nye svar på nye spørgsmål. På linie med den
første foredragsholder lagde Dominique Bouchet
vægt på evnen til åbenhed, kreativitet, kommunika-
tion.

INTERVIEW MED THOMAS 6a OM CYKLISTPRØVEN HVOR HAN
BLEV nr. 2

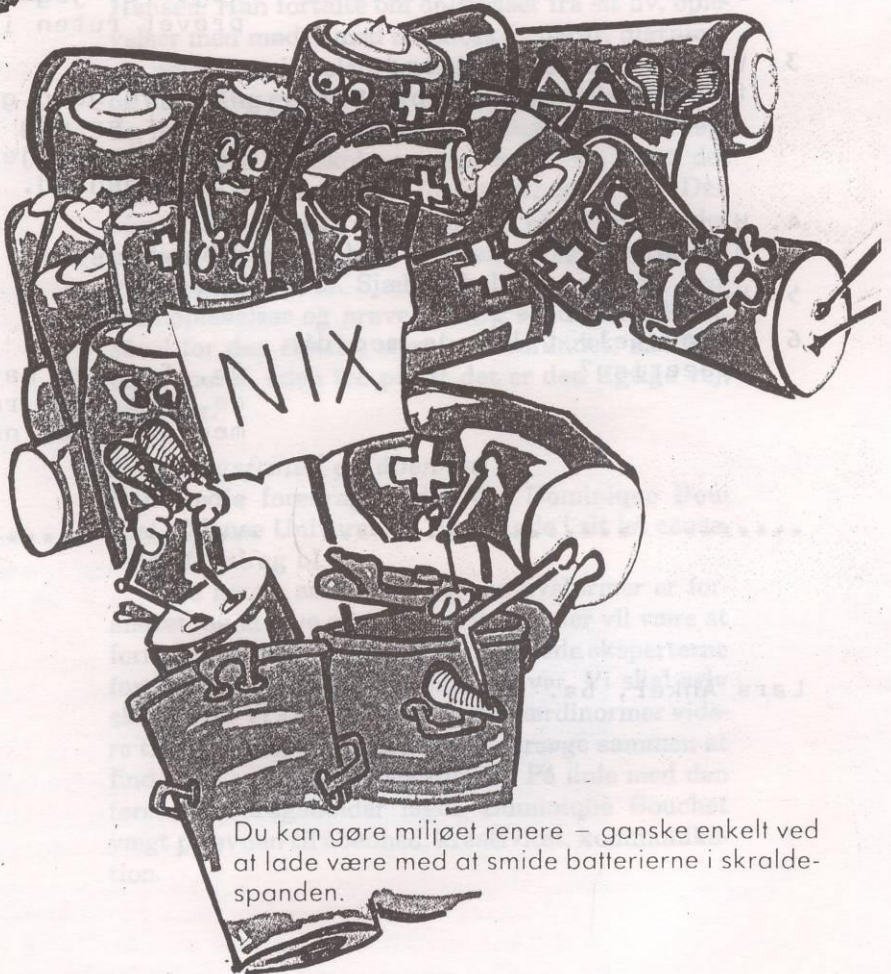
1. Hvor mange km kørte du? Ca. 5 km
2. Synes du, det var svært? Nej, for jeg havde prøvet ruten inden
3. Ved du, hvad du gjorde forkert, så du ikke vandt? Ja, een gang glemte jeg at se mig tilbage, inden jeg rakte hånden ud.
4. Hvor mange deltog i cyklistprøven? 86 cyklister
5. Hvad vandt du? 500 kr.
6. Er du selv tilfreds med din placering? Ja, for jeg havde de slet ikke regnet med at vinde noget.

*****   *****   *****   *****   *****

Lars Anker, 6a.

6B savler på bat-

FOR HVERT BATTERI DU AFLEVERER

Du kan gøre miljøet renere – ganske enkelt ved at lade være med at smide batterierne i skralde-spanden.

-terier.

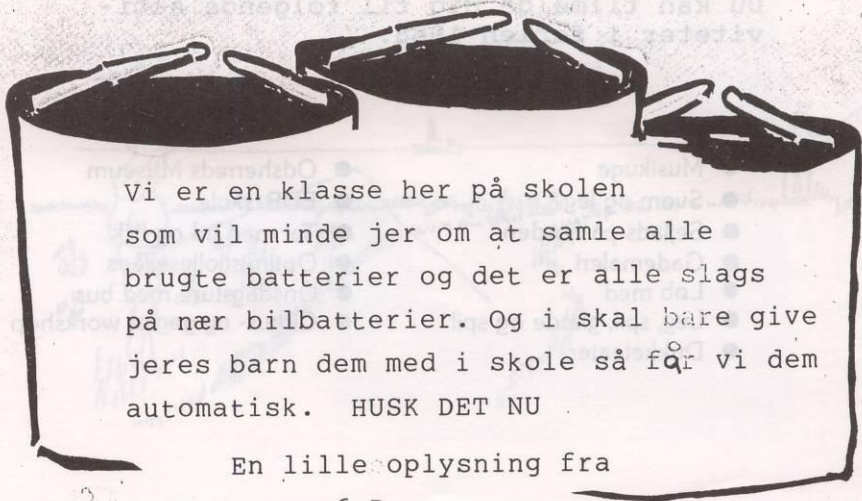

BLIVER LUFTEN RENERE OVER DIN BY

Batterier indeholder kviksølv, cadmium og bly, som er giftige. I dag bliver batterierne brændt sammen med alt muligt andet affald på Amagerforbrænding og Vestforbrænding. Det betyder at tungmetallerne fra batterierne bliver spredt i luften over din by.

Det skal være slut nu –
batterierne skal samles ind.

Vi er en klasse her på skolen som vil minde jer om at samle alle brugte batterier og det er alle slags på nær bilbatterier. Og i skal bare give jeres barn dem med i skole så får vi dem automatisk. HUSK DET NU

En lille oplysning fra

6.B

AKTIV SOMMER 88 - AKTIV SOMMER 88.

Så er sommerferien ved at være over os. Men du kan stadig nå at tilmelde dig til sommerferieaktiviteterne.

Alle aktivitetstilbudene står omtalt i den røde pjece, som blev delt ud på skolerne omkring pinse. Er din blevet væk kan du få en ny i administrationscentret, Freden eller på turistkontoret.

Får du i ferien besøg af din kusine/fætter eller en god veninde/ven, må du gerne tilmelde hende eller ham til sommerferieaktiviteterne, hvis der stadig er plads på holdene.

Du kan tilmelde dig til følgende aktiviteter i ferien 1988:

- Musikuge
- Svøm og leg
- Sejlads på fjorden
- Gademaleri
- Løb med
- Leg, spil, glæde og spil
- Dukketeater
- Odsherreds Museum
- EDB-skole
- Ta' med ud og fisk
- Optimistjollesejlads
- Onsdagsture med bus
- Cirkus- og gøgler workshop

Alle de mange spændende aktiviteterne er nærmere beskrevet i den røde pjece "AKTIV SOMMER 88".

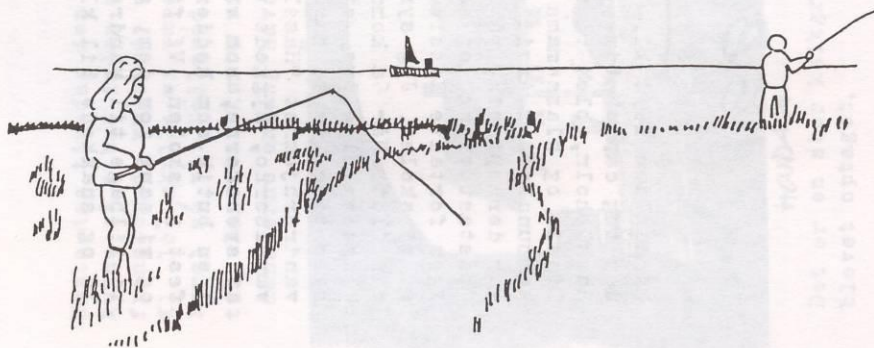
De sidste tilmeldingsdage er:

MANDAG DEN 13. JUNI KL. 13.00 - 16.00 I FREDEN

MANDAG DEN 20. JUNI KL. 13.00 - 16.00 I FREDEN

Skulle du have spørgsmål til programmet eller en sidste øjeblik tilmelding kan du ringe til fritidsmedarbejder Bent Holmegaard Hansen på tlf. 03 41 11 00 mellem 9.00 - 15.00.

På gensyn til sommerferieaktiviteterne Ernst, Søren og Bent sommerferieaktivitetsudvalget.

6 B og

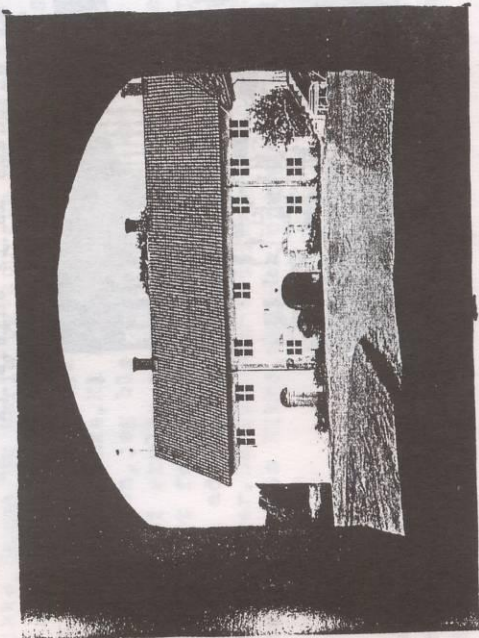
SVERIGE-TUREN.

Mandas den 11/4 kl. 7" begyndte turen til Sverige, det tog ca. 4 1/2 time. Da vi kom til västerskolan i Hässelholm, blev vi modtaget af 6a og klasseledere Lissie og Klassemama Camilla og rektor og en fra kommunalrådet Arvid Jönsson. Efter modtagelsen var der spising på skolen. Vi fik "kötbullar" og "pastastuvning" og salat. Da vi kom hen i klassen igen fortalte Lissie om skolen's system, bagefter så vi skolen. Jeg synes, at deres klasseværelse var flot. Når 6a kommer i 7, har de ikke noget klasseværelse dvs. at de skal i et nyt klasseværelset hver time. Da vi havde set skolen, gik turen til vandrerrhjemmet "Hässelholmgården". Da vi kom ind på værelserne, byggede vi os lidt, inden vi blev hentet af svenskerne, som ville have os med i byen. Vi var i en butik som hedder Nissens. Kl. 18" skulle vi til fest på skolen. Vi fik god mad, bagefter så vi sketch og vi sang for dem, så var der diskotek. Kl. 22" skulle vi tilbage til vandrerrhjemmet og i seng. Mette og jeg lå og snakkede til kl. 22.³⁰

Næste dag tirsdag den 12/4. Blev vi vækket kl. 7, så vi kunne gå i bad inden morgenmæden. Morgenmæden bestod af: franskbrød, rugbrød, ost, mammelade, cornflakes, melk og saft. Kl. 10" skulle vi være på skolen, da vi skulle på bustur. Først så vi: Møllerød ruin den stammer fra Christian IV's tid. Bagefter kørte vi til Hovdala, der så vi en port, hvor danskerne engang havde skudt. Vi gik en tur rundt på Hovdalaslot.

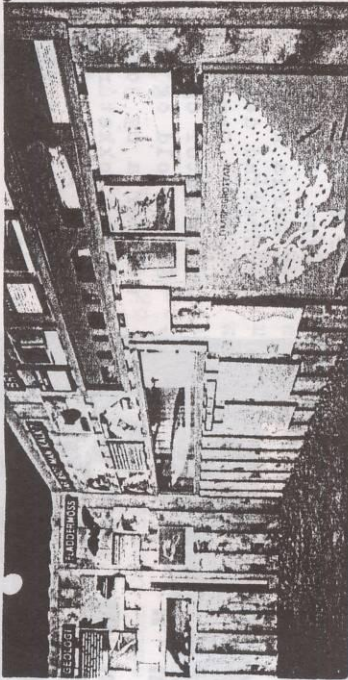
Vi skulle have set en bibliotek ruin, men der var spæret pga. skydeøvelse. Vi kørte videre til Maria kirken i Brönnestad den er fra ca. 1150-1775. Der er en skriftestol og Ehrenborgs våbenskjold og kalkmalerier med Maria og Josef, bagefter så vi klokketårnet som er fra ca. 1600. Vi kørte hjem til skolen, da vi skulle spise. Vi fik "køtbullar", kartofler og fisk. Efter middagen kørte vi til tuktapsgrøtten.

Hovdala

Det er en stor kalkgrotte, hvor noget af Ronja Røverdatter engang er blevet optaget.

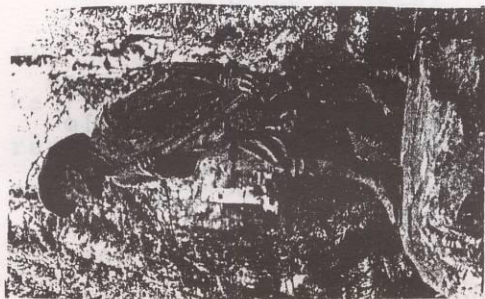
Der er et lille museum ved siden af kalkgrotten med billeder fra den.

Det lille museum

Så skulle vi til Hembygdsparken. Vi gik en tur i parken. Der så vi statue af en snaphane og kiggede indfor i museet. Bagefter måtte vi vælge, om vi ville i byen eller se hvordan Camillas snaphanedukker bliver lavet. Mette og jeg valgte at gå i byen, vi ville gå i Nissens, men kunne ikke finde den, til sidst fandt vi den alligevel. Om aftenen skulle vi hjem til de svenske børn. Jeg blev hentet kl. 17 af Susanne. Da vi kom hjem til Susanne fik jeg en gave, og jeg gav Susanne en vase, som også kan bruges som lysestage. Da vi skulle spise fik vi tunggratin og is. Da vi

SNAPHANESTATUEN I PARKEN I HÅSSELHOLMEN

havde spist ringede vi til Isa og Mette, Susanne og Rikke, Hanna og Maria og spurgte om de ville lege dåseskjul kl. 19⁴⁵ kl. 19⁴⁵ kom Rosemarie, Marie og Marit, så var de også med. Kl. 21 gik Susanne og jeg ind og lavede milkshake. Kl. 22⁰⁰ skulle vi være på vandrerhjemmet igen, jeg blev kørt af Susanne's mor og Susanne. Vi skulle egentlig sove kl. 22⁰⁰, men Marit havde fået for frysninger i benet og hun hoppede op og ned ad gulvet. Mette og jeg var på besøg hos de andre piger. Da Jan kom ind, gemte Mette og Stine sig i skabet og jeg gemte mig hos Rikke, men Jan opdagede det. Vi sov først kl. 24⁰⁰.

Næste dag onsdag den 13/4 blev vi vækket kl. 7⁰⁰, da vi skulle lave morgenmad. Efter morgenmaden var der stor rengøring. Kl. 10⁰⁰ skulle vi være på skolen, da vi skulle se lysbiller og video. Lysbillerne var fra den gang svenskerne var hos os. Kl. 12⁰⁰ skulle vi spise vi fik: kartofler og oksekød. Bagefter tog vi afsked i klassen, vi fik en kurv og derefter gik turen hjem til Danmark.

S K O L E D E B A T

Skolebudgetterne for 1988 og 1989 rummede mange nye begreber, budgetstyresystem, der styrer lærertimeforbruget pr. elev, minimumstimeplaner, der giver et minimumstimetal for de enkelte klassetrin, puljetimer. Resten af timerne som anvendes efter skolenævn og lærerråds anvisninger og dermed en større grad af selvforvaltning på den enkelte skole.

Det var ændringer byrådet ønskede for at få en bedre økonomisk styring af skolevæsenet.

Flere penge pr. ELEV

Det er også disse ændringer, der har givet anledning til den megen debat omkring skolerne og deres budgetter.

Lad mig slå fast. Der er ikke sparet på udgifterne pr. elev. Der er, når pris og lønstigninger er indregnet, afsat 500 Kr. mere pr. elev. Skolevæsenets andel af kommunens budget er også steget en lille smule, og det selv om der er et faldende elevtal.

Faldende elevtal

Til dette kunne siges, jamen klassetallet er ikke faldet tilsvarende og derfor heller ikke lærertimetallet. Det er også rigtigt, men når den samlede ressource pr. elev bliver større, må det kunne indeholdes, ikke mindst ud fra en større grad af selvforvaltning af budget på den enkelte skole, men også hvis der er vilje til omstilling. Omstilling er et nøgleord, og der må være forskel på, hvad en klasse på 13-14 elever og en klasse på 22-23 elever forbruger af ressourcer - antallet af timer i de enkelte klasser.

Savner ressourcedebat

Lejlf Meyer Grundtvigsskolen har i marts nr. af "Under Kastanien" en god artikel omkring ressourceanvendelse og giver et bud på en løsning, nemlig opbrydning af skolestrukturen, sammenlægning af klasser m.v.. Det er en måde at løse problemerne på, men der er også andre løsninger.

Jeg synes, det er godt at få gang i denne debat, og vi må have inddraget forældre, lærere, skole-nævn og byråd i denne.

Hvert efterår afholdes et seminar i skoleregi, og

det vil være mit mål, at få fremskyndet dette, således at det kunne blive starten, optakten til en skoledebat om:

PÆDAGOGIK

FYSISKE RAMMER

STRUKTUR

ORGANISATION

ØKONOMI

Dette indlæg er også et svar til Anker Knudsen, men med følgende tilføjelse:

Nykøbing-Rørvig kommune er en af de kommuner, der bruger flest ressourcer pr. elev i hele landet.

Jeg har ingen ønsker om at ændre dette. Jeg tror heller ikke, at vi bruger ressourcerne dårligt, men kunne de bruges BEDRE? Det er det, vi må have en debat om. Der er bl.a. nye aktiviteter, som skolerne gerne vil tage op. Det skal vi gerne finde plads til, således at "VORES" skole stadig kan udvikle og forny sig til gavn for brugerne - nemlig ELEVERNE.

CARSTEN ADELSKOV.

hvad de dog skriver -

1. Peters fraværelse skyldes familieforøgelse, hvilket skete med min tilladelse.
2. Jørgens fraværelse igår var grunden til det dårlige vejr.
3. Jeg vil gerne om Carl måtte have fri imorgen da jeg skal på hospitalet med hans ene øje.
4. Poul kommer ikke i skole imorgen. Hans morder
5. De må undskylde at Anna har lus. Jeg har vasket hendes hovede i petroleum. Hendes far ville have mig til at skære det af.
6. De kan ikke forlange Egon skal vaskes i eddike da sligt ikke findes i hans hovede.
7. Knud er meget urenlig. Han tisser i sengen om natten og gør i bukserne om dagen og jeg vil være taknemlig om hr. læge ville hjælpe ham med det.
8. Kirsten må desværre forsømme i skolen nogle dage, da hun har fået Argentina i halsen
9. Poul var ikke i skole igår fordi kællingen havde lavet en forbandet sur grønkål og vi måtte rende hele natten for at skide.
10. Aage var ikke i skole igår fordi min kone havde fået en lille. Det skal ikke ske oftere.
11. At Ernst skulle sidde efter igår finder jeg meget hårdt, da han har et sted at gå hen hvor han ikke kan være når han ikke kommer og jeg er en fattig enke der ikke kan føde sine børn uden at de hjælper mig dermed.
12. Gud den almægtige har på cykkeltur i Finland hjemkaldt Peters far, som derfor har forsømt nogle dage.
13. De skal ikke vaske Ole, skolen er forhåbentlig ikke et vaskehus men et skolehus. Hvis de ikke nærer dem i fremtiden skal min mand komme op på skolen, og så er frøkenen snart færdig med at være frøken.
14. De bedes Peter fri, han skal til læge. Han har hul i hovedet. Der er åben mellem et og to.

NYTÅR I IRAN

Søndag den 20. marts kl. 10.38 og 56 sekunder begynder vores nytår. På bordet, som vi sidder ved, er der syv ting, hvis navn begynder med S.

Vores nytårsfest er ikke noget nyt. I gammel tid var iranere (persere) gode til astrologi. De havde regnet ud, at på præcis den tid begynder det nye år. Den dag for 2551 år siden blev den første konge i Iran kronet, og derfor sagde de, at fra den dag begynder et nyt år.

Når nytåret begynder, går alle ud og besøger deres venner eller familie.

I Danmark er traditionen den, at man giver gaver til hinanden til jul, men i Iran giver man penge til de små.

Foad 7.b.

REDAKTION: Heidi 5b - Lars Ankerba - Dikke 6b -
Stine 7a - Kirsten Rasmussen -
Leif Meyer - AnnaGrethe Hansen -
Orthe Thane - J.C. Rindt (aus.)